

Михайло Омелянович-Павленко (1878–1952)

Нагороджений орденом “Залізний хрест за Зимовий похід і бої” під номером 1.

Народився в Тифлісі в дворянській родині.

Закінчив 1-е Павлівське військове училище у Санкт-Петербурзі, Офіцерську стрілецьку школу і почав службу в лейбгвардійському Волинському полку.

Добровольцем пішов на російсько-японську війну. Був командиром розвідувального загону, брав участь у боях під Мукденом, Цзаарну, зазнав контузії. Після повернення написав кілька навчальних посібників для офіцерів.

Першу світову війну капітан Омелянович-Павленко зустрів на посаді командира роти лейб-гвардії Волинського полку. Був нагороджений орденом Святого Георгія 4-го ступеню. Останнє звання і посада в російській армії – полковник гвардії, командир Гвардії Гренадерського полку.

В Одесі очолив 2-гу Одеську школу прапорщиків. Уже восени 1917 року – начальник залоги (гарнізону) Катеринослава. Там створив добровольчі загони Вільного козацтва та Катеринославський гайдамацький курінь.

На початку січня 1918 року був призначений військовим комісаром Української Центральної Ради при штабі Одеського військового округу. Завдяки видатній службі в царській армії та повазі серед офіцерства Омелянович-Павленко мав авторитет в очах гетьмана Скоропадського. Тому наприкінці квітня 1918-го призначений командиром 11-ї пішої дивізії армії Української Держави та підвищений у званні до генерал-хорунжого.

Наприкінці листопада призначений членом Генеральної козацької ради при гетьмані. Під час антигетьманського повстання Омелянович-Павленко не хотів брати участь у війні між Скоропадським і Директорією, тому в грудні виїхав до ЗУНР. Там його запросили очолити війська республіки. Впродовж грудня 1918 року – червня 1919 року – командував Галицької армії. За короткий час Омелянович-Павленко перетворив імпровізовану армію на регулярну, організував її ефективне управління, підвищив боєздатність і провів низку серйозних операцій проти польських військ.

У вересні-грудні 1919 року Омелянович-Павленко був командувачем Запорізької групи Армії УНР. **На початку грудня 1919 року призначений командувачем всієї Армії УНР. З ним усі її боєздатні частини виступили у Перший Зимовий похід.** Він лишився командувачем і під час спільного польсько-українського походу на Київ 1920 року. У листопаді 1920 року Армія УНР була інтернована на території Польщі.

Після закінчення Української революції Омелянович-Павленко відіграв значну роль у ветеранському й еміграційному середовищі. Очолював “Союз українських ветеранських організацій” та “Спілку українських вояків”.